

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szerkesztő: SIMON báró Kunz József ut.
Kereskedésével szemben.

Hirdetmények.
előzetes díj nélkül és a kiadás körül panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ári:
Helyben háchoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Égész évre 10 ft — kr.
Félre 5 ft — kr.
Negyedévre 2 ft 50 kr.
Egy hónap 1 ft — kr.

Hirdetési ári:
Ottasdos peritior egyszerű beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyilvált 4 hasábos peritiorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ujdonsg sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Csütörtök Aprilis 2.

65. szám.

A „Demokracia nevében.”

(T.) Ama állításunkat, hogy a megyei rendszer egy oligarchikus, arisztokratikus intézmény, az „Egyetértés” megcáfolni igyekszik, pedig az megcáfolhatlan valami. Azok, akik alkották és a körülmények, amelyek közt alkották minden, czéfolatot feleslegessé tesznek, mert a napot az égről letagadni nem lehet. A megyék nem is lehetnek mások, mint amik voltak: az uralkodó nemesi osztály plenumai melyek intézkedni voltak hivatva s a honnan a polgári elem kivolt zárva. Minden későbbi igyekezet, mely ez intézményt demokratizálni akarta, csak arra volt jó, hogy a plenumba eszköznek a polgári elemet is bevitte, a mely elemnek vagy csatlakoznia kellett az uralkodó tényezőkhöz és azoknak a jelöltjeire kiabálni, vagy izolálva lett és téflenségre kárhoztatva.

Fából nem lehet vaskarikát csinálni uraim. A megyei intézményt úgy amint volt és úgy amint ma is áll, kivált a mi arisztokratikus és oligarchikus hajlamu nemzetünknek demokratává szinczerizálni nem lehet. Az az elem, mely a vezérszerepet kezében tartja, azt nem is bocsátja ki senki szép szeméiert s kivált a választásokat ő fogja dominálni, amig választások lesznek. És, hogy addig egy tanítónak vagy iparosnak a fiából sem lesz alispán, az a bizonyos.

Ámde azt hozza fel ellenvetésül az „Egyetértés,” (és ez talán látszik), hogy vajjon a főispáni rendszer mellett remélhető-e, hogy az arisztokracia elitjéből kiszemelt főispánoknak, nem maguk felé fog hajolni a kezük, hogy nem a maguk fajtájából fognak-e tisztviselő jelöltek ajánlani kinevezésre a miniszternek? Ez még rosszabb lenne a mai helyzetnél, mert ma legalább az egész megye előkelősége befoly a tisztviselői helyek betöltéséhez, míg ezután egyetlen arisztokrata autokracizájának dobatik oda az egész

megyei tisztikar megalkotása, aki aztán forgathatja őket a kis ujja körül és fogathat velük nyulat.

A látszat, mondom, elanyira az „Egyetértés” állítása mellett argumentál, hogy könnyen törbe csalhatja az embereket. Sőt a mellett állunk mi is, hogy a mai főispáni rendszer, mely a főispáni állásra csak is a magasabb arisztokracia tagjaiból vél érdemes és kompetens egyéneket találhatni megölő betűje lenne az egész új közigazgatási szervezetnek? Ámde éppen ez az állás az, melyet a ma szűnyegen forgó javaslat szintén reformálni lesz hivatva s a kvalifikációt a születés elé fogja helyezni. Mert hiszen egy új, polgáriasult alapokra fektetett reform nem hagyhatja annyiban, hogy éppen ama állás ódonágát őrizze meg, amely állás kezébe van letéve az egész kontrolléria, vezető és irányzó feladat nehézsége. A régi rendszeren ezen maradványa sem állhat meg az új talajon, ki levéu onnan küszöbölve minden, a mi rossz, a választási oligarchiával egyetemben a főispánságra kandidálól születési vagy társadalmi előjog is.

A czéltott főispáni hatáskörhöz éppen úgy nem szükséges születési vagy társadalmi tekintély, mint a hadvezérséghez. Azt a tekintélyt, melyet eddig az egyén hordott magával, ma az a hatalom és hatáskör adja meg a főispánnak, — százszor jobban, — melyel felruházva van. Ez alatt a főispán alatt méltóztassanak a zöld asztalra ugrálni, bár hány águ legyen is valakinek a koronája, és ha bár a népből vagy iparos osztályból került is ki az a főispán. Mert ha egy Horváth Boldizsár, egy Pauler, egy Wekerle, sat. miniszterek lehetnek és lehetnek, még pedig a javából, hát majd csak a főispáni székek méltóságának is meg fognak tudni felelni.

Es az a szélsőbal, mely vagy öntudatlanul vagy makacsság, maradiság vagy párt taktikából a régi megyék mellett

harcol, már csak engedje meg, de sehogysincs összhangban az egyenlőség, testvériség és szabadság programjával, hanem egy oly ócska, önmagát túlélt arisztokratikus intézményt támogat, mely az emberiség mai felfogásával és ünérzetével merően ellenkezik.

Mert hogy a kinevezésekre térjünk át, ám tessék végig tekinteni az országban, és hollátja megállapítva a kinevezéseknél a megyei választások arisztokratikus szempontját? Ott van az igazságságügyi, a kereskedelmi, a honvédelmi, a közoktatási, sat. miniszterium, mely naponta gyakorolja a kinevezési jogot, hol van ott nyoma a gentrykedés vagy osztályérdek figyelembevételének, az érdem, kvalifikáció és képesség attributumai nélkül? Ahol pedig ez meg van, ott a méltanyosság is meg van.

Protekezió nélkül nem is volt nem is lesz a világ soha, de én nem ismerem rá esetet az újabb korban, hogy protekezióra érdemes ember ne tudott volna arra szert tenni, ha akart. „Mindenkinek akad valakije.” Csak hogy az ilyen protekezió, meg a megyei választásokon gyakorolt protekezió közt megmérhetlen a különbség. Itt kvalifikálni kell az embernek magát, amott pedig csak születni kellett hozzá.

Valóban, gratulálunk a szélsőbal felfogásához, ha a választási rendszer határozottan osztályi privilegiumából kibontakozni nem képes.

Külföld.

Olaszország s az Egyesült-Államok. A new-orleansi ismert események, az olasz alattvalókon elkövetett gyilkosságok és sérelmek figyelemre méltó diplomáciai incidensre vezetnek. Az olasz kormány tudvaleg nyomban elégtételt kért a washingtoni kormánytól, mely azonban egyáltalán nem igen erőltette meg magát s feltűnő lanyhasággal járt el az ügyben. Intézet ugyan valami rendelkezést a new-orleansi kormányzóhoz s meghagyta neki, hogy erélyesen folytassa a vizsgálatot,

de máskülönbent az a pöffeszkedő magatartást tanusította, mely egy idő óta ott az európai államok irányában divattá vált. — E legalább is nagyon kevésbé szivélyes eljárás Rómában méltán megütközést keltett s Umberto király tegnapielőtt haza rendelte követét Washingtonból. Hogy ez a két állam közötti diplomáciai érintkezés teljes megszakítását jelent-e, az még nem bizonyos. A folyó ügyek intézésére egy olasz követtségi titkár még Washingtonban marad. Umberto király elhatározása teljesen indokolt, mert az Egyesült-Államok diplomáciaja a külföld irányában olyan szokásokat követ, melyek valóban nagyon nehézzé teszik a vele való érintkezést.

A végzeteljes dátum.

A szófiai gyilkosságot fejtegetvén, sokfélekép megemléskzik az európai sajtó azon körülményről, hogy a bolgár fejedelemlen Keletrumélia kormányzója való beiktatása f. évi április 6-án lejár. Nyilván a végböltörténik e dátumra hivatkozás, mert jelezni akarják, hogy e kritikus nap közeledte megengedte valamely meglepő esemény sejtését a Balkán félszigeten. Néhány francia lap, mely soha sem mulasztja el az orosz politikával szemben a legkielégítőbb szolgálati buzgóságot, éppen annyira ment, hogy az orosz reklamáció elmaradásából e dátum közeledte alkalmával mindenféle dicséret következtetését vont le Oroszország loyális békeszeretetére. E tényállással szemben a „végzeteljes dátum”-ra vonatkozólag fenntartó viszonyoknak pontos előadását veszi a „Pester Correspondenz” a legilletékesebb szövegről. E szerint teljesen helytelen, mintha Bulgária fejedelme 1891. április 6-án jogszerint megszűnne. Keletrumélia fő kormányzója lenni. E pontban következő a tényállás:

Az 1886. április 5-i konstantinápolyi jegyzőkönyv mindenestre meghatározta, hogy a bolgár fejedelmét öt esztendőre beiktatattik Keletrumélia fő kormányzójának. T-hát a bolgár fejedelemlen keletrumélia fő kormányzója megbízása f. évi április 6-án valóban megszűnik, ha — nos, ha egy osekélység nem lenne utban. Ez a osekélység pedig az a mindenestre fontos körülmény, hogy az 1886. április 5-i konstantinápolyi jegyzőkönyv tulajdonképp sohasem emelkedett jogerőre.

Mintán az európai sajtó est e körülményt, — úgy látszik, — elfeledte, nem lesz hiábavaló vállalat emlékeztetésbe idézni a tényállást. Ama jegyzőkönyvnek, mely által Bulgária fejedelme

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A boldogság.

Guy de Maupassant-tól.

— Fordította: Aranka. —

A theázis órája volt, mielőtt a lámpákat meggyújtják. A villa uralta az egész tengert; az épen lett nap rózsaszín utat hagyott maga után és még egyszer visszanezve, be is aranyozva ezt. Es a középtenger, melynek sima felületét egyetlen fodor, egyetlen hullám sem zavarta fel, úgy terült el itt, a haldokló nap sugaraitól csillogva, mint egy megmérhetetlen, kicsiszolt acél tábla.

Arra távol, jobbra, kicsipkézett hegyek körvonalai emelkedtek a bitor égboltozatou.

A szerelemről beszéltek; vitatkoztak e felett a régi tárgy felett. Es újra elmondtak olyan dolgokat, a melyek már igen sokszor el lettek mondva.

A gyöngé felhomályban meghalkították hangjokat, az által az újra meg újra kiejtett szó által: szeretem, gyöngédebb érzelmek lopódtak a szívekbe; és e szó, melyet hol erős férfi hang, hol egy gyöngéd női ajk ejtett ki, betöltötte egészen e kis salout és úgy repkedett itt, mint egy szellem vagy könnyű kis madár.

Lehet-e egymást éveken át szeretni?
— Igen, állítják egyrésztől.
— Nem, tagadják a többiek.

Megkülönböztették az eseteket, megálapították a határvonalat, példákat soroltak; és mindannyian, férfiak, asszonyok, telve voltak, még ki nem halt megható emlékekkel, a melyeket nem mondhattak el, s a melyek miaduntalan ajkukra tolakodtak. Mély meg-

hatottsággal és szenvedélyes érdekléssel tárgyalták ezt a köznapi és mégis uralkodó érzelmét, ezt a gyöngéd és titokteljes öszhangot, mely két egyén közt létezik.

De egyszerre felkiáltott valaki, ki szemivel a távolba merengett:

— Ah! nézzenek odalent, mi lehet az? A tengeren, a láthatár szélén, valami szürke, hatalmas tömeg lett láthatóvá.

A nők felállottak, hogy jobban szemügyre vegyék azt az érthetetlen és meglepő dolgot, melyet soha eddig nem láttak.

Valaki megszólalt:

— Ez Korzika! De ezt évenként csak kétszer vagy háromszor lehet így látni, különös és kivételes légjárásor, midőn a levegő tökéletesen tiszta, midőn a víz ködszerű párázata nem takarja el előlünk a távollevőt.

Halványan ki lehetett venni a sziklákat s mintha még a csucokon lévő havat is látták volna.

Mindenki meglepetve, megzavarva, csaknem megrémülve maradt helyén erre a hirtelen feltűnt látványra, mely mint egy kísértet merült fel a tengerből.

Talán azoknak lehetnek ilyen sajátos látományai, kik elindulnak a nagy, ismeretlen oceanon, mint Kolumbus.

Vége egy öreg ur, ki még eddig nem beszélt, megszólalt:

— Most jut eszemben, hogy én ezen a szigeten, mely itt emelkedik előttünk, hogy ő maga feleljen arra, amiről az előbb beszélünk, eszembe juttatva egy sajátos esetet; ezen a szigeten, mondom megösmertem az állandó szerelem és csaknem hibetetlenül boldog szerelem egy csodálatra méltó példányát.

Elmondom.

Öt évvel ezelőtt bentartam Korzikát. Ez a vadon sziget sokkal ismeretlenebb és sokkal távolabb van tőlünk, mint Amerika! bárha néha meglehet látni a francia partoktól, mint ma is.

Képzelnék maguknak egy földrészt a teremtés zürzavarában, telve hegyekkel, melyeket szük szakadékok választanak el, hol vizesékek zuhognak lefelé; sehol egy kis szikla, csak szikla hullámok és óriási földhullások benöve mindenféle cserjével, vagy magas gesztenye és fenyő erdővel. Egészen szük talaj ez még, müveletlen és pusztá; lehet ugyan néha egy-egy kis falut látni, a mely egy-egy hegyocsonon levő szikladombhoz hasonlít. De itt sehol nyoma sincs a művelődésnek, iparnak vagy művészetnek.

Soha nem lehet itt egy olyan darab fára akadni, melyben a kézimunka valamely nyomára lehetne ösmerni, vagy egy darabka köre, a melyen faragás látszana, semmi emlékek, mely az ösök gyermekes vagy kimüvelt izléséről tanoskodnék.

Es ez az, ami leginkább meglepi az embert, ebben a durva és mégis fénséges országban; ez az átöröklött közöny minden szempont és kecses iránt mely mindenben a formátökélyt keresik és a mit művészetnek neveznek.

Olaszországban, hol minden palota telve van müremekekkel, hol ezek maguk is müremekek, hol minden márvány, fa, bronz, vas, érc, és minden kö, az emberi lángészről tesz tanubizonyoságot; hol minden házban halommal fekszenek ezek a régiségek, melyek az isteni kellem létezését elarúlják; ez mindnyájuk által szeretett és szentelt ország, mert megmutatja és bebizonyítja nekünk a teremtő és alkotó szellem erejét, nagyságát, hatalmát és diadalát.

Es vele szemben ez a vadon Korzika, mely úgy maradt, mint a hogy teremtésének

első napján volt. Az emberek itt élnek, durva házaikban, közönyösen minden más iránt, magukat és családí perlekedésüket kivéve. — A müveletlen néptáj minden jó és rossz tulajdonai meg vannak bennük, hevesek, gyűlölködők szenvedélyesek és lelkiösmertelenek, de a mellett vendégszeretőek, nagylelkűek, buzgók és hisztionyek, kinyitják ajtajaikat minden utazónak és hű barátság-gal viszonzozzák a rokonszenv legesekeályebb jelét is.

Egy hónap óta barangoltam már ezen a nagyszerű szigeten, azaz az érzellemmel, hogy a világ végén vagyok. Sehol egy kosma, sehol egy ut, csak ösvérek hátán juthat el az ember egy-egy ilyen sziklához ragasztott kis falucskához, melyek rendszeren egy mélység szélén vannak építve, hol az ember folytonosan hallja az örvények zugását.

Egy ilyen kis fészkebe érve, kopog az ember az ajtón és szállást kér éjjelre és egy kis élelmet holnapig. Résztvesz az egyszerű vacsorában és meghál az egyszerű fedél alatt; másnap megszorítja mindezt házigazdája kezét, ki elkíséri a falu végéig.

Egy este tíz órai gyalogság után, egy kis lakásra bukkantam, mely egészen egyedül állott egy szük völgy közepén. Két meredek szikla tömbök és nagy fák kerítették be ezt a kétségbejöttleg szomorú völgyet.

A kunyhó körül néhány szőlőtő, egy kis kert, valamivel távolabb néhány nagy gesztenyefa, ebből éltek, a mi edes kevés volt, ámbar ebben a szegény országban egy vagyont képviselt.

Az asszony, ki fogadott, már öreg volt, de kivételesen rendes és tiszta. A férfi, ki egy szalma széken ült, felállott, hogy egy közsöntőn, s azután anélkül, hogy egy szót szólna, visszaült.

— Bocsásson meg neki, mondá az ass-

öt esztendőre Keletrumélia főkörmányzójává lett beiktatva, IV. cikkében határozottan az van mondva, hogy a jegyzőkönyv szankcionálása egy későbbi értekezletnek tartandó fenn, melynek a revidált keletrumélii statutumot fog kellenni jóváhagyni. A jegyzőkönyv tehát csak akkor lett volna jogerős, ha az említett későbbi konferencia megadta neki a szankciót. De ez a későbbi konferencia sohasem lett megtartva. A porta nem revidálta a keletrumélii statutumot, tehát nem nyílt alkalom a kiállításra vett értekezlet összehívására, melynek a revidált helybenhagyani kellett volna. Az 1886. ápril 5-ki jegyzőkönyv tehát maig a berlini szerződést aláírt hatalmaknak határozottan kikötött szankciója nélkül van. És következésképp tarthatatlan az a feltevés is, mintha ama jegyzőkönyv értelmében Bulgária fejedelmének 1891. ápril 6-án megkellene szünni keletrumélii főkörmányzói jogosultságának. Az ellenkező állítások nem egyebek hamis következtetéseknél, melyek hamis praemisából vannak levonva. És miután a téves alapon a téves érveléseknek egész sora lett felépítve, bizonyonyal nem volt felesleges, a való tényállást felderíteni.

Különben ez az egész diszkusszió tisztán akadémikus. Forma szerint a jelenlegi kormányzat Bulgáriában híjával van a legalitásnak, mivel az európai hatalmak eddig nem adták meg Ferdinand fejedelmének a belső szerződésben stipulált elismerést. A gyakorlatban természetesen egész másképp állnak a dolgok. A bolgár nemzet és fejedelme lassanként hozzászokta lemondani a formális elismerésről, mely Oroszország vonakodása folytán elérhetlen. De megmarad az a világunk, hogy de facto folyton szilárdul a dolgok létező rendje Bulgáriában, s hogy a szigantaris hatalmak többsége szinte rokonszennel és kézzelfogható jóakarattal van a jelenlegi kormányzat működése iránt. A mostani kormányzat ellensége a kormányzatot ugyanis törvénytelennek tartják; nincs tehát arra szükségük, hogy egy de jure nem jogerős jegyzőkönyvet képeskedjenek, ha megdönteni akarják a létező viszonyokat Bulgáriában. Bulgária barátai pedig nem engedik megtábornítani magukat, e derék nép iránti rokonszenyüben, jogilag nem létező nemzetközi megállapodásokra való hivatkozás által. Az ápril 6-ára való hivatkozás tehát csak azoknak jó, kiknek ürügyre van szükségük, saját lekiismeretük elkábitása végett.

Napi hírek.

Tájékoztató.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4 órakor a „Margit-fürdő” nagytérképben. **Muzium** a kollektívban nyitva van vasárnaponként délután 10-től 12-ig. **Anyakönyvtár** a kollektívban a közönségnek nyitva pénteken délután 11-től 12-ig. **Nyilvános olvasóterem** a kollektívban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-7-ig. **Ápril 5.** A társulat egyet közgyűlése. **Ápril 5.** Honvédegyet közgyűlése. **Ápril 15.** E napig egyes adók és a hátralekötött betéteknél, hogy a polgárok választási jogukat gyakorolhassák. **Ápril 17.** A város-kereszt egyet hajdomegyei főkönyv közgyűlése a városházban. **Ápril 18 és 19.** Debreczeni képzőiskola. **Május 5.** Királyi táblák működésének megkezdése.

— **Zichy Géza köszönő levele a dalárdához.** Gróf Zichy Géza szép levélben köszöntö meg a dalárdának ezüst koszorúját. E levelet a tegnapi társasestélyen olvasta föl Márk Endre; hangzik pedig a következőleg:

szony, mert ő már egészen süket, nyolczvan-két éves.

Francziával beszélt, még pedig a hogy Francziországban beszélnek. Ez meglepett: Megkérdeztem tőle:

— Ön nem korzikai?

— Nem, mi a szárazföldről való vagyok. De már ötven éve, hogy itt lakunk.

A félelem és kétségbeesés érzése fogott el, erre a lefolyt ötven évre gondolva, melyet ebben a szomorú fészekben kellett eltölteniük távol minden várostól, távol az emberekől.

Egy öreg pásztor jött és leültünk a vacsorához, mely egyetlen tállételből állott, valami sűrű levesből, melybe burgonya, káposzta és szalonna volt összefőve.

Midőn a rövid étkezést befejeztük, kimentem és leültem az ajtó elé; szivem összeszorult, melancholia vett rajtam erőt és a zord vidéket szemlélve. Az utasokat elfogja ehez hasonló érzés, midőn egy-egy szomorú estén ilyen elhagyott helyen vannak. Ugy érzi ilyenkor az ember, mintha minden a véghez közelednék, az emberi lét, a természet.

Hirtelen átlátja az ember az élet kétségbeeső nyomorúságait, a teljes elhagyatottságot, a hiábaalvást mindennek, és a szivnek sőtét egyedüliségét, mely önmagát eszja örökös és halálig ábrándokban ringatja magát.

Az asszony küzeledett hozzám, kíváncsiságtól gyötörtetve, mely még a legmegadásteljesebb szívből sem hal ki.

— Tehát ön Francziországból jön?

— Igen, kedvtelésből utazom.

— Talán Párisból való ön?

— Nem, Nancyból.

Ugy tetszett nekem, mintha különös izgatótság venne rajta erőt.

(Folytatás.)

T e t e l e n, Márcz 31. 1891.

Tisztelt elnök ur!

Meg nem állhatom, hogy elutasítom előtt a debreczeni daleyletnek öszinte köszönetemet ne küldjem ama szép koszorúért, melynek minden levelére egy jó akarómnak neve van vésvé. Van valami meghatározó és fenyegető e tényben, hogy a művészt, ki mindig szegényekért játszott, a dalnok jutalmazza meg. Hálával fogadom e jutalmat s kérem tisztelt Elnök urat, legyen tolmácsa érzelmeimnek az egész egyesület előtt.

Kiváló tisztelettel igaz híve

Gr. Zichy Géza.

— **Gróf Zichy Gézával tetéleni otthonában,** márczius hó 31-én, Nábráczky István főszolgabíró vezetésével, a közönség nevében, a tetéleni közönségi képviselő testület küldöttsége tisztelgett, átadván a nemes grófnak 25 éves írói és művészi jubileuma alkalmából, a képviselőtestület üdvözlő határozatának jegyzőkönyvi kivonatát. A gróf a szerény küldöttséget lekötözött magyar szíveséggel fogadta és biztosította, mikép a közönségtől, mint eddig, úgy ezután sem fogja megvonni jóindulatát. A közönségi képviselőtestület márcz. 26-án már a gyűlésből táviratban is üdvözölte a jubiláns grófot, kifejezést kívánván adni iránta való meleg ragaszkodásának. A küldöttség egy része a tisztelgés után ebédre volt hivatalos, hol tanuja volt a szeretve tisztelt gróf és grófné páratlan szíves vendégzseretének is.

— **A honvéd önkéntesek itthon.** A honvéd önkéntesek, a kik Október 1-én a Ludovika-akadémiára mentek Budapestre, már hazajöttek, hogyszolgálati évüknek többi részét Debreczenben töltötték el. A 9 önkéntest ma osztották be a századokba.

— **A dalárda társas összejövetele.** A debreczeni daleylet tagjai tegnap este bucsuestélyt rendeztek Vilmos Lajosnál a körünkben időző K e r e k e s Sámuel marosvásárhelyi tanár és lapszerkesztő tisztelgésére, a ki ma elutazik. A dalárda tagjai teljes számmal voltak jelen. — Az asztalfőn a népszerű vendég körül Lengyel Imre, Márk Endre, Harmath Gergely, Torday Gábor, Bekényi Péter, Vadon Sándor, Hajdu Gyula, dr. Magos György, Steinacker Sándor ültek. — A többi asztalokat is intelligens közönség foglalta el, ugy hogy a teremben alig lehetett mozogni és ez az egész közönség lelkesen részt vett a Kerekesékkel. Mert demonstratio volt ez az estély K e r e k e s valamint Márk Endre mellett, a kikre a Zichy jubileumot követő napon egyik helyi hírlap, a mely pedig kevéssel ezelőtt Rátónyi Akosnak tárgyilagos és jóakaratu megkritizálása alkalmával a vendégjog tisztelgésen tartását oly erősen hangoztatta, olyan megjegyzéseket tett, a melyeket a nevezettek magokra nézve bántóknak, a közönség pedig udvariatlannak és az ünnepi hangulat összehangját zavarónak tekintette. — A dalárda és a jelenlévő nagy közönség tegnap este — ugy látszik — elégtételt akart adni s adott is a megártott szeretőt vendégnek és az elnöknek. Ez az elégtétel adás, az ilyen támadások elleni tiltakozás számos felkészítőben s azok által keltett zajos hatásban nyert kifejezést. — A dalárda, a mely társadalmi életünkben olyan kiváló szerepet játszik, a mely annyi nemes eszmének és céljának megvalósítását segítette elő, a melynek sok dicsőségére méltán büszke Debreczen városa, a saját maga ügyévé tette dísztagjának s elnökének ügyét s így adott választ — azt lebet mondani, felháborodással — ama hírlapi támadásra. Az első felkészítőnt Márk Endre mondotta Kerekes Sámuelre, a ki eljött Debreczenbe, mert szereti a dalárdát, tiszteli Zichyt; Kerekesre, a ki annyira lekötelezte maga iránt a dalárdát. — Bárhonnán, bárkitől jövő támadásokkal szemben Kerekes mindig oldala mellett találja a dalárdát. Harmath Gergely szintén Kerekesre írta poharát, mint minden szép társadalmi ügynek lelkes, fáradságot és költséget nem ósmerő harcosára; kívánja, hogy minden bántalmak dacára jövőre is az eddigi hévvel munkálja a közérdeket.

K e r e k e s Sámuel általános figyelem között szólott, Husvétii ünnepen csillag tünt fel Debreczen fölött; a csillag utmutatása szerint ide nem keletről, nyugotról jöttek fejedelmek és bölcsök tömjénrel, mirhával áldozni; keletről, ő az egyszerű pásztor érkezett, hogy hódolatát a maga egyszerű hangján elmondja. Ehez neki joga lehet. Erőteljesen utasítja vissza a megtámadásokat. — A debreczeni daleyletet élte. — Hajdu Gyula Kerekesék élte. Lengyel Imre azzal kezdte, hogy nekünk, házigazdáknak nem jól illenek magunkat dicsérni, de az jól esik, ha a sajtó elismerőleg ír. Örömmel olvastam ezt az elismerést. Az a magyar vendégzseretet, hogy a vendégeket szívesen lássuk s irántuk figyelmesek legyünk. A dalárdának ezáltal csupán egyetlenegy vendége volt Kerekes Sámuel, a ki mindenkor hálára kötelezte maga

iránt a dalárdát. — Bizonyosan sokan nem tudják, mit tett Kerekes a dalárdáért, hiszen neki köszönhető főképp az erdélyi hangverseny körűt fényes sikere az E. m. k. e.

javára — Ő is Kerekesék élte. — Kerekes S. kijelenti, hogy őt Debreczen és a debreczeni daleylet iránti szeretetéből semmitéle igazság sem mozdítja ki. Szeretné, hogy a daleyletet még egyszer kalauzolhatná Erdélyben, ezuttal a székely megyékben. Lelekesen szól a daleylet szép missziójáról s arról a lelkes fogadtatásról, melylyel Erdélyben találkozott, a hol minden város sajtója tudta, mi a kötelessége a debreczeni daleylet iránt. — H o n i g Károly a vasuti üzletvezetéségnél föellenőr, azok nevében, a kik a Kerekes hazafias szívét ösmerik szeretők, azt óhajtja, hogy minél többször időzzön Kerekes körünkben. — Debreczenre, mint az ő új otthonára írta poharát. Márk Endre nagy eljenzés között felolvassa gr. Zichy Gézának hozzá intézett köszönő levelét, melyet lapunk más helyén közölünk. Dr. B a k o n y i Samu azért szólal föl, mert a vendéget nehezeltini hallotta; a debreczeni sajtó nevében tiltakozik az ellen, mintha ez, a sajtó ama részével solidaritásában állana, ahhoz nekünk — mondá — semmi köze nincs s a nehezelt díszonantiát mi is nehezeltessel fogadtuk. A debreczeni sajtó mindig tudja, mi a debreczeni erény: épen az az ildomoság, a mit nemelyek, ha a concurrentia ugy kívánja, nagyon szeretnek hangoztatni.

— A vendég Debreczenből azzal a megnyugvással távoztatik, hogy az a sajtó, mely mondhatja magát annyira debreczeninek, mint egy kis multtal bír lap, mindig tisztelgettel viseltetik iránta. — Sajnálattal látja, hogy olyan irány kezd kifejlődni, a mely a debreczeniek izlésének meg nem felel, a mely mikor fölfelé kell gravitálni, akkor hizelgésig emel egyeseket, még annak az árán is, hogy másokat, kiket a közönség szeret és magasan kíván látni, leránt. — Aztért csak kesse a daleylet a tisztesség és ildomoság erényét. Felkészítőjétek ezekkel a szavakkal végezi: Ne félj te Márk Endre, szólj csak ugy, a hogy akkor szóltál, hallgatunk mi kendre! S z o m b a t h y János Kerekesnek válaszol: Ha a XIX század gazdag gyilkoló fegyverek feltalálásában, leggyilkosabb fegyver az aczéltoll. Golyó ha megöl, vizgatall a feltámadás hite, de kit az aczéltoll gyilkol meg, becsülnéünk örökre meghalt. — A vendég sebe, mit aczéltolltól kapott mégis nem gyógyíthatlan. E sebre a daleylet adott gyógyirt, s erre az ünnepeit büszke lehet. — Ne gondoljon a sebre, csak a szeretetre, mely környezi. Köszöni Márk Endrének, a miért alkalmat nyújtott megmutatni, hogy vele vagyunk és támogatjuk. V a d o n Sándor arra kéri Kerekeset, hogy debreczeniekkel való ösmeretségének és barátságának 10-dik év fordulóját 1892. augusztusban itt ünnepelje. T o r d a y Gábor Márk Endrét, H o n i g Károly Kerekeset, S z o m b a t h y János Lengyel Imrét élte, mire Lengyel Imre kijelentette, hogy Debreczen érdekeinek mindenkor hű napzsámossá kíván lenni. — De ezen törekvéséhez a sajtó támogatását kéri. — A társaság kitűnő hangulatban éjfélig maradt együtt Rácz Károly zenéje mellett, miközben a dalárda pár kedvelt dalt énekelte.

— **Kézkerült tolvaj.** S. S. szabómestér — a mint már megirtuk — husvét második napján fureska kalandokot esett át. — Ejjel, mikor a korcsmából szédülő fővel haza felé botorkázott, elnyelte egy árok, az árokban pedig meglelte egy ragadozó természetű fiókó s minden értékes rajta és velelévő tárgytól megfosztotta. A fosztogató ma megkerült. S. S. urnak 40 fróttól szülő takarékpénztári könyveskéjét akarta zálogházba becsapni, a hová gnyanazon urnak lehozott kabátját már elzálogosította. A szabó tolvaját Szabó Béla-uk hívják, 28 éves h-szoboszlói illetőségű.

— **Ki akar katoná lenni?** A következők 1891/92 iskolai év kezdetével (Szeptember 16, illetőleg 18-án) a cs. és kir. katonai intézetekben körülbelül 275 egészen ingyenes és féldíjmentes katonai kincstári, illetőleg fizetéses és alapítványi hely fog betöltetni. Felvételnél csak az alreál iskola I. és III. évfolyamába: a bécsi, bécsújvárosi katonai akadémiák, végre a Fiumei haditengerészeti akadémia I. évfolyamába van helye. — A felvételnél általános kellékei a következők: az osztrák vagy a magyar állampolgárság, testi alkalmatlanság (katonai orvosi bizonyítvány), kielégítő erkölcsi magaviselet, kellő életkor, kellő előtanulmányok és pedig: az alreálba való felvételhez végett elemi (nép) iskola, a harmadik alreálba két alreál vagy algnasium; az akadémiák I. osztályába pedig végett főrel vagy főgnasium szűkésélteltelt. Mindenki köteles felvételi vizsgálatot tenni. Egész ingyenes vagy féldíjmentes helyre csak katonai tiszt, udvari vagy állami tisztviselő fiaí birnak igényvel. Fizetéses növendékek a katonai reál iskolában 400, a katonai akadémiákban pedig 800 frótt tartoznak évenként, kétféleli részletben előre fizetni, miért mindennel ellátattnak. Azon kívül évenként 14 frótt tandijért. Folyamodványok kincstári és fizetéses helyekért f. é. május 15-ig a hadkiegészítő, az állomás vagy a hadtest parancsnoksághoz nyújtandó be. Elkésve érkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

— **Tankötelesek öszirása.** A városi közigazgatási bizottság elrendelte, hogy a kerületi kapitányságok által 6-12 éves és 13-15 éves gyermekek nem. (fi és nő) és valóság szerint elküldítve ösze irassanak s az öszirásai ivatek 2-2 példányban május 15-ig

Boczkó Sámuel rendőr főkapitányhoz betérészek, a pontos és legszigorubb eljárás megtartása mellett. Tájékoztul megemlített 1-ször, hogy a 6-12 éves tankötelesek közöl azon szülei, gyámi gazdai oltalom alatt álló minden fi- és nő-gyermekek irandók ösze, kik az 1876. szept. 1-től 1885. évi aug. 31-ig születtek. 2-szor s 13-15 éves tankötelesek sorába pedig azok, a kik az 1875. évi szept. 1-től 1878-ik évi augusztus 31-ig születtek, tehát felveendő a fenti idő alatt született iparos vagy kereskedő tanoncok is, akár jártak iskolába akár nem. 3. Az így öszzeit öszes tankötelesek a két főosztályon kívül, még vallás és nem szerint is elkülönítve terjesztendők be. Figyelmeztetnek tehát a szülők és gyámok és 15 éven alóli inasok, cselédeket tartó gazdák, hogy gyermekeik, vagy az oltalmuk alatt álló 15 évet be nem töltött gyermekek keresztleveleit vagy olyan okmányait, melyekből születési idejők a gyermekeknek meghatározható, kéznél tartassák, illetve olyan helyen, hogy a mint a polgári biztosok náluk az említett czékből megjelennek, azokat rögtön elő tudják mutatni.

— **Könyviteltatás a reáliskolában.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter elrendelte a könyviteltatannak, mint rendkívüli tantárgynak a reáliskolákban való tanítását. Minthogy a reáliskolai tanulók egy jelentékeny része az egész tanfolyam bevégezése előtt gyakorlati, különösen ipari és kereskedői pályára lép, a reáliskolákban, még pedig azok negyedik osztályában a könyviteltatannak, mint rendkívüli tantárgynak tanítása czél szerűnek mutatkozott. A miniszter rendelkezése és vezetése alatt álló reáliskolákban a rendkívüli tárgy a jövő 1891/92-ik tanévtől kezdve, a negyedik osztályban, heti 2 órában lesz tanítható. Részt vehetnek e tárgy tanulásában első sorban a negyedik osztály önként jelentkező tanulói, de azon felül a felső osztályok ama tanulói is, a kiknek nem szándékuk a reáliskolát elvégezni, hanem ezt megelőzőleg kívánának valamely gyakorlati életpályára lépni. Tandijul évenként legföljebb 6 frt szedhető a tanulóktól. A könyviteltatni tanításával vagy az intézetnek erre alkalmas mennyiségű tanára, vagy más, az intézet közelemben álló, de mindenesetre társadalmi műveltségénél fogva a tanári testülethez beillesztendő, kiválóbb szakértőre bízható meg. A könyviteltatannak a reáliskolákban leendő tanítására külön tankönyv készítéséről van gondoskodva A tanterv a következő: Hetenket 2 óra. A könyvitelt elemi: Gazdasági alapfogalmak; leltár, pénztárkönyv, a számla fogalma, időrend szerinti feljegyzés. Egyszerű könyvitelt (mennyiségi elszámolás)! Leltár és mérleg, napi könyvelés az előjegyzésben (naplóban) és pénztárkönyvben, elszámolás a főkönyvben (következők és adósságok nyilvántartása) és a scontrókban, segédkönyvek. Detailüzletek és kisebb szerű műhelyek könyvelése. Bőlti jegyzék (napló) megrendelési könyv, munkabökönyv és a bérlajstrom, kiszámítási könyv és az anyagfeljegyzési könyvek (anyagnapló és anyagkönyv). Végül kidolgozandó valamely iparüzlet egyhavi üzletterve.

— **Halálozás.** E napokban temették el nagy részvét mellett N á d u d v a r o n Helfersohn Józsefet, ki egy ember öltö ideig 55 évig szolgát Hartstein Pálnéval s boldogult atyjával az öreg Nőnél. Midőn még a magyar gazda kénytelen volt jószág értékesítése véget Bőcsbe mennie, ő is ott volt a bécsi piacon s nagy termetű, sallangos dohányzacskója nagy magyar-oszma lábain általános bámulat tárgya lón. A szabadság harc idejében híven szolgált, mint élelmész s Komáromba szorult, mikor az utolsó ökr szállítását ott rekedt. Onnan kiszabadulva sok bajoskodás után érkezett haza, hűségesen elszámolva a reá bizottokról. Temetési gyászbeszédet a nádudvari s karcazi rabbik tartottak szépen ecsetelve érdemeit egy a köztérre kifejtett tevékenységét.

— **Az európai államok tüzésége.** Schubert József tüzészázados, a katonai technikai és adminisztratív bizottság tagja, öszállította az európai államok tábori és hegyi tüzéségét, a legújabb adatok nyomán. E kitűnő munkából közöljük a következő adatokat. Ausztria-Magyarországnak van öszesen 272 rendes és lovas ütege 2128 ágyúval, 30 hegyi ütege 120 hegyi ágyúval; a német birodalomnak van 609 ütege 3654 ágyúval; Franciaországnak 900 ütege 5400 ágyúval; Olaszországnak 252 tábori ütege 1512 ágyúval, 9 hegyi ütege 54 ágyúval; európai Oroszországnak 487 tábori ütege 3760 ágyúval, husz hegyi ütege 156 ágyúval, Auszliában 20 ütege 152 ágyúval; Nagybritániának Európában 106 tábori és 10 hegyi ütege 636, illetőleg 63 ágyúval; Svédországnak 38 ütege 228 ágyúval; Norvégának 18 tábori és 4 hegyi ütege 108, illetőleg 24 ágyúval; Romániának 72 tábori és 8 hegyi ütege 432, illetőleg 32 ágyúval; Szerbiának 68 tábori és 8 hegyi ütege 396, illetőleg 32 ágyúval; Montenegrónak 3 tábori 6 hegyi ütege 24-24 ágyúval; Bulgáriának 30 tábori, 6 hegyi ütege 180, illetőleg 36 ágyúval; Görögországnak 8 tábori, 9 hegyi ütege 48 illetőleg 54 ágyúval stb.

— **Véres családi dráma** folyt le tegnapelőtt a szomszéd F e l s ő J ó z s a közönségtől Tóth János nevű gazdaember örökös viszálykodásban élt Szilágyi Juliánna nevű feleségével, annyira, hogy az asszony váloperit indított férje ellen. Már a harmadszori békletetés stadiumába jutott a dolog. E czékből jelentek meg B ó r J á n o s ev. ref. lelkész

előtt. A p... együtt be... kérelmet... a férjét, k... rántva, ke... maga ellen... mire öszo... Az asszo... szüneti ki... ki előtt a... ségtől bete... egymás m... Tóth János... bernek m... már akkor... ezért u... papot is b... meg nem... lett tartar... véres eset... a parochia... vére, meg... a gyilkos... gelni kez... folytatását... meg öket... tett, tova... forog fenn... — A...

rima-murá... saság 100... elnököz... — I... vásárhely... dékét a d... tztta; Há... és társa J... Hágér J... — V... séglete bi... legelőnyös... Tóth E... így ezen... társa hat... lalkozott... — H... ázrilis ha... — A... ápril hó... a városbá... — városi m... választmá... közgyűlés... — A... létében... építésre... Az építés... rik fel... — jelzési m... vasut két... most vég... érdekeltés... konics En... lat két ir... a jelzések... vasnt az... rából ind... kertet m... hagyva a... és M.-Pé... fordulva... nál átvég... Monostor... N.-Léta e... Kokad fe... vetkező... Míke Pé... Sinai (m... állomás... M o n o s... rakodó a... tesnek, e... ez iránt... tud egye... A vasut... sok áter... igényel... talaj miat... de másf... erősebb, a Paczo... vezeteti... kitűzni a... a vasut... N. Létai... csupán a... Léta köz... melyek... vásárlás... vasut l... nyér, az... x...

git fürd... tart elg... már 2... hisztorik... kiválóan... nem leh... rekkel, e... teket, eg... fősúlyt i... a közö... tók a fő... Bika há... kényelm...

— Sok... zú eredet...

— Sok... zú eredet...

— Sok... zú eredet...

— Sok... zú eredet...

— Sok... zú eredet...

kapitányhoz betér-
szigorúbb eljárás
számla megemlítő
tankötelességek
italom alatt álló
szek irandók össze,
1885. évi aug. 31-ig
1875. évi szept.
31-ig születtek,
dó alatt született
anonozok is, akár
3. Az így összeirt
főosztályon kívül,
is elkülönítve ter-
nek tehát a szű-
ven alóli inasokat,
hogy gyermekeik,
6 15 évet be nem
evelelt vagy olyan
születési idejük a
ható, kéznél tart-
hogy a mint a pol-
lított ezébből meg-
elő tudják mutatni.
reáliskolákban. A
miniszter elrendelte
rendkívüli tantárgy-
tanítását. Minthogy
elentékony része az
előtt gyakorlati,
elő pályára lép,
g azok negyedik
annak, mint rendki-
csészertűnek mu-
delkésése és veze-
ben e rendkívüli
anévől kezdve, a
2 órában lesz ta-
tárgy tanulásában
ztály önként jelent-
a felső osztályok
nem szándékuk a
nem ezt megelőzőleg
orlati életpályára
legfőbbje 6 frt
könyvvitelben tanít-
ek erre alkalmas
ny más, az intézet
enesetre társadalmi
ri testületbe bele-
ható meg. A könyv-
leendő tanítására
l van gondoskodva
tenként 2 óra. A
égi alapfogalmak;
mla fogalma, idő-
gyszerű könyvvitel
Leltár és mérleg,
kében (naplóban)
polás a főkönyvben
nyilvántartása) és
vök. Detailüzletek
könyvelése. Bolti
sei könyv, munka-
kiszámitási könyv
yvek (anyagnapló
időlogozandó vala-
letterve.
ban temették el
udvaron Hel-
ber 31-ig ideig 55
éternél s boldogult
Midőn még a ma-
ószága értékesítése
ott volt a bécsi
állagós dohány-
szirma lábain álta-
A szabadság harc
nt élmező s Ko-
utolsó ökr szál-
kiszabadulva sok
za, hűségeseen él-
Temetési gyász-
oragyi rabbik tar-
emeit egy a közté-

előtt. A pap kérte őket, hogy maradjanak együtt békeségben. Az asszony azonban kellehetetlen volt. Ez annyira elkésztette a férjet, hogy előre elkészített revolvert kinyitva, kétszer ráült az asszonyra, aztán maga ellen fordítván fegyverét szájába lőtt, mire összeroncsolt fejével halva rogyott össze. Az asszony az éj folyamán nagy kínok között szüntelen kiszendevett. Bőr János a lelkész, ki előtt a rémes jelenet lejátszódott, az ijedségtől beteges fekszik. A két holttestet ma egymás mellett ástott sírba helyezték el. Tóth János vad, — indulatos természetű embernek mondják, a ki, mikor jegyben járt már akkor áldott állapotban lévő feleségével s ezért ugyancsak sietett az esküvővel, a papot is baltával fenyegette, ha öt azonnal meg nem esketi. — A papnak pedig be kellett tartani a kanonszerű időt. — Mikor a véres eset lejátszódott és a férj holtan fektűt a parochián, a haldokló menyecskének füstvére, meg az apja mint a vadállat rohantak a gyilkos hullájához s azt ököllel-bottal ütlegelni kezdték, a hegyetlen bosszu vélet folytatósaiban a bíró erőszakkal akadályozta meg őket. — A rendőri vizsgálat megejtette, további vizsgálatnak szüksége nem fenn.

— A kereskedelmi akadémiáé építésére a rima-murány-salgótarjani vasmű-érvénytársaság 100 frt. adományt küldött Zádor Lajos elnökhez.

— Lelkés választás. Hágér Miklós ügyi-
vásárhelyi lelkész, főiskolánk egykori növén-
dékét a darvasi gyülekezet lelkészeül választta; Hágér Miklós testvére a Jóna Dániel és társa jónévű lakatos czég egyik tagjának: Hágér Jánosnak.

— Városi hajduk és rendőrök ruhaszük-
séglete biztosítására hirdett árjeltesnél a legelőnyösebb feltételek melletti ajánlatot Tóth Kálmán helybeli szabóüzlete tette; így ezen állatott neki adta. — A ruhaszállításra hat évre mintegy 31 ezer forintért vállalkozott az említett czég.

— Hajduvármegye közigazgatási bizottsága április havi ülésén 13-dikára van kitűzve.

— A debreczeni-h. nánási vasut társaság április hó 4-én d. e. 10 órakor közgyűlést tart a városban.

— A vöröskereszt egylet Debreczen városi választmánya foly 11-én d. u. 3 órakor választmányi ülést tart, melyen az évi rendes közgyűlés tárgyait készítik elő.

— Az árvaház építését — pályázók nem léteben — a negyven választmánya Tóth Béla építésre bízta, a ki a terveket is készítette. Az építés felügyelőre Novák Ferenczet kérik fel.

— A debreczeni-n-létai vasut vonal jelzési munkálatait a békéscsaba helyiérdekű vasut két mérnöke Moszkopp és Braun urak most végzik az előmunkálatokra engedélyes érdekeltség, illetőleg ennek elnöke gróf Csekonics Endre megbízása folytán. — A vonalat két irányban tűzik ki. Az egyik irányban a jelzések már megtörténtek. E szerint a vasut az állomások debreczeni pályaudvarából indul ki nyugot felől, a boldogfalvi keret megkerülve déli irányt vesz, balról hagyva a Telegdy-féle szepesi sósót fűrdőt és M. Péros községet s délkeleti irányba fordulva a derecskei országot a szemalomanál átvágja; Bagost, Hosszú-Pályát jobbra, Monostor-Pályát balra hagyva, Vértés és N. Léta északi oldalán huzódva N. Léta alatt Kokad felől véget ér. — Ezen irányban következő állomások és rakodók jelölték ki; Mike Pérosnek és Sárának közös állomása a Sinai (most Kövesdy) tanya mellett, Bagoson állomás a bagosi eszárda mellett, H. Pályiban állomás a Csekonich birtokon a temetőnél, Monostor Pályiban meg álló és rakodó a Weisz-féle birtok mellett; Vértésnek, Létának közös állomás, ha ugyan ez iránt a két közeli szomszédos község meg tud egyezni. Vértés külön állomást kíván. — A vasut ezen irányban 32 kilométer; építése sok átereszt, hidat, több feltöltést és bevágást igényel, főként M. Péros körül a vizenyős talaj miatt, ez által a költségek is nagyobbak, de másfelől az érdekeltég is nagyobb és erősebb, mintha a boldogfalvi szőlőskerttől a Paczon keresztül egyenesen H. Pályinak vezetettik a vasut. Ezen irányt heftőn kezdik kitűzni a tracesirozó mérnökök. Ezen irányban a vasut körülbelül 3 kilométerrel rövidebb N. Létáig. A hozzájárulásra nézve megélddig csupán a biharmegyei két Pályi, Vértés és Léta községek nyilatkoztak határozottan, a melyek 115000 frt. értékű törzsrésztény vásárlását szavazták meg. Mindazáltal a vasut létesítése, a mely idővel folytatást nyér, az Ermellék felé biztosítottan tekinthető.

x Nemzeti dalcsarnok. A Szikszay „Margit fűrdő”-jében nagy nemzetközi dalcsarnok tart előadásokat minden este. A daltársulat már 2 előadást tartott biblia történeti és hisztorikus operetteképletekből összeállított kiválóan érdekes műsorról. Ezen daltársulatot nem lehet észszerezni az u. n. „Volkskéngerekkél,” mert azonkívül, hogy operetteképleteket mutatnak, egyes ó-történeti képleteket bemutatnak, fősúlyt fektetnek magyar előadásokra. Ajánljuk a közönség figyelmébe. Jegyek előre válthatók a főtrafikban, Mendelovits Lajosnál és a Bika kávéházban. A helyi vasut a közönség kényelmére egész az előadás végéig közlekedik.

A gyűszű történetéből.

Sok más hasznos találmányhoz hasonlóan a gyűszű eredete is ismeretlen előtűnk. Legelőször a XIII.

században élt szent Hildegard egy művében találkozzunk e névvel, de ott már egy beszéd róla, mint ismert do-
logról. Ugyanez időben egyes szorgalmas háziasszonyok síremlékén az ollót megörökítették, de az első gyűszű csak két század múlva fordul elő. A tannenburgi vár romjaiból ásták ki s jelenleg a darms adti muzeumban őrizik. A következő században már gyakrabban találkozzunk gyűszűkkel, sőt világos, hogy Nürnbergben külön gyűszűkészítők is voltak, bár 1533-ig nem alkot-
tak önálló czéhet. A legelő gyűszű-czéhszabályzat 1537-ből ered s 1568-ból van egy technikai könyv, mely a gyűszű öntés készítésére is ad utasításokat. Ugyanez időből maradt fenn a tudósok egy végzése, mely bi-
sonyos Endtner gyűszűkészítő mesternek szigoruan megtiltja az általa feltalált esztérgályos pad hasznolását mivel az „csak neki hozna hasznot, a többi mestereknek ellenben ártana.” Mint a legtöbb e korban készített iparcikk, a gyűszű is igen izléseesen volt előállítva különböző állat és növényalakok, az évszám, a mester bélyege s bölcse mondatok nem hiányoztak róla soha.

Voltak különös díszgyűszűk; egyly melyet a Gewandtschneider testvérek Nürnbergben 1586-ban készítették, aranyozott ezüst serleghöz hasonlított, melynek tetején genius alak van óriási ollóval jobbra, s egy lándzsa-alaku nagy tőrrel balkezeben. Ugy látszik, hogy e nagy gyűszűt valóban serleg gyanánt használták. Gaudag urak menyasszonyaiknak aranyból és drága kövek-
ből készítették gyűszűket. Benschoter Miklós amsterdami aranyművesnek több csinos munkája van, melyeken művészi tárgyakat s különösen bibliai tárgyak képeket gyakran lehetett látni. Némely ily díszgyűszű tetején külön fedél alatt üres hely volt balzsamok s más illatos tárgyak tartására másoknál az arany gyűszű felett igen csinos ezüsttűz hálózat volt, mely a valódi gyűszű szépségét még annál inkább kimutatta.

A múlt század közepéig csak Nürnbergben, Kölnben és Hollandiában egy pár városban voltak gyűszűkészítők; később azonban sok helyen elterjedtek s csakhamar alkalmazásba vették a vízi erő által hajtott gépek t. Az első gyűszűk bronzból, később rézből készülték, ma már általában acézből, és a gyáripar e téren a kis ipart csaknem teljesen megszüntette. Megszűnt ez által a gyűszűk művészi kiállításai is, mivel a gyűszűgyárosok egyszerű, igénytelen czikkeket állítanak elő holott a gyűszűk díszes és művészi kiállításai azok kelendőségét kétségkívül előmozdítaná.

A közönség köréből.

— 1891. április 2-án.

Tisztelt szerkesztő ur!

Olvastam tegnapi becses lapjában a Széchenyi-utcai mizeriákat tárgyaló cikket és azon tapasztalatoknál fogva, melyeket nekem alkalman van tenni ezen az utcán, kötelességemnek tartom az „y” cikkirónak állításait teljesen igazolni. — Mint Czegléd-utcai lakos és tőzcső kerti kerttulajdonos, nyári időben családommal naponta a Széchenyi-utcsán kell végig járnom és ilyenkor csak nagy eső után vagyunk képesek feltartóztatás nélkül az utcán keresztül vonulni, mert száraz időben oly porfellegekbe jutunk, hogy vagy egy kupajába kell bevonulnunk, míg a por el nem huzódik, vagy a falhoz fordulva a lélegzetünket perczeig visszatartani, hogy meg ne fuladjunk. — Ez borzasztó állapot nem egy városnak megfelelő, de a hortobágyi marhajátó utnak is elég bosszantó és nyomorult volna.

Ezzel nem lehet még egy évig sem várni, ha szegyet nem akarunk vallani.

Egy polgár.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy becsületes asszony története.

— Regény 1 kötetben. —

Írta: R. P. O. 4

— Nagyon szék töled, hogy eljöttél öreg anyához nem is képezed mennyit szenvedtem két évi távolléted alatt, nyugtalanító gondolatok sejtetnek meg mindenféle sugallatok mardosták álmatlan éjeken szegény szívemet. Este, reggel, a templomban, a mezőn és mindenütt áhitatos imában kértem a jó Istent, hogy tartson távol a veszedelemtől, a bajtól, a szerencsétlenségtől. Oh! de hogy is lehet elmenni Indiába tigrisekre vadászni, mikor valakinek otthon egy aggódó öreg anyja van! mi lett volna velem, ha feltal-
nak azok a szörnyű fenevadak s aztán még ráadásul Afrikába menni, mig ott jártál, mindig az az irtózatos gondolat dobogott meg, hogy meghalsz a rémes sivatagon a szomjúságtól, vagy meggyilkolnak azok a fekete emberek. No, de csak hogy itt vagy és tul minden veszedelmen, mert hát mégis csak érdekes utazás volt. Leveleidet, utleírásaidat roppant nagy élvezettel olvastam s nagyon örültem annak a barátság-
nak, melyet ama szörnyűséges vad világban Stanleyvel és Emin pasával kötöttél. Ilona minden este felolvasta nekem leveleidet. Ah! de igaz t még mit sem tudsz Ilona létezéséről. Oh! valódi gyöngy, nagyon szép és képzett leány, jellemre pedig kiváló, szerény, odaadó, ragaszkodó. Az egész házat ő viszi, dolgozik reggeltől estig fáradhatatlanul s a mellet mindig jókedvű és szabad óráiban mu'attat, felovassa nekem kedvencz írómát, eljátsza zongorán páratlan ügyességel a régi mesterek gyönyörű elővülhetetlen szerzeményeit, aztán azokat a szép harisnyákat, melyeket a mult hetekben küldtem neked, mind ő kötögette s hogy himez... Majd megismered a jó teremést, most ugy hamarosan, sebtében eszembe se jut felsorolni érdemeit. Hanem arra kérék édes fiam, bánj vele jól, légy figyelmes, udvarias vele szemben, az jó hatással

lesz gyöngéd lelkére, ne éreztesd vele szegény-
ségét, mert minden igyekeztem arra irányul,
hogy jól találja magát házuunknál, mely védelmet
és rokoni szeretetet nyújt neki. Igen, mert ő
egy távoli rokonunk. Szülei egy pár évvel ezelőt
holtak el, anyját különösen nagyon szettettem
jobb napjaiban benső és őszinte barátság fűzött
egymáshoz. Atyja rossz spekuláció következtében
nyomorba jutottak s a szegény leány védtelenül
minden támasz nélkül maradt hátra. Megrendőhő
balvégzete nagyon mélyen megráztott s midőn
most két évvel ezelőt eljött hozzám, miszerint meg-
kérjen, hogy valamely családnál szerezzek szá-
mára nevelőni alkalmazást, rokonszenves lénye
annyira megnyertt és elvarázsolt, hogy tárt
karokkal fogadtam el őt örökre. És áldom is a
végzetet, mely őt nekem adta. Egy ilyen kedves
női teremés nagyon is áldásos egy ilyen magam
formájú idős nőre, mert bizony a háztartásunk
gondjai már súlyosan meggyonyesztették vállai-
mat. Elismerő is vagyok Ilonával szemben, mindig
felgöngnyel nagyon jól a helyzetet s annál is inkább
gyöngédnek és hálásnak mutattam magam iránta
hogy soha se érezze, hogy elhagyott szegény
árva. Számom is, mert bár föltétlenül nagyon
szép és jól nevelt, de miután nincs hozománya
s hozomány nélkül ebben a mai, az anyagiágért
hajongó, rut világunkban nem viszik nőül még
a legszebb leányokat sem, hát azt hiszem, hogy
vén leány lesz belőle, pedig biz' Isten jobb sorsot
érdemelne. Ha meghaltam, ugy gondoskodjatok
híven az ő kényelméről és megélhetési módjáról,
mert ragaszkodással s odaadással istápolja anyá-
tokat s hálátokra kétségtelenül érdemes.

Az egész ut alatt, a vasuttol a kastélyig
nem szűnt meg az idős nő terjenős beszéde,
ezér és ezer kérdést intézett rohamosan fiahoz
megállapodás nélkül, némelyikre a feleletet sem
várva be s egyre töprenkedve azon, hogy a heves
nő ömbömben mindent elfelejtett, a mit fiától
kérdezni el volt tökélye, de vizagstalta, hogy
most nem egy hamarjában fogja őt elhagyni s
igy majd csak eszébe jut minden s lesz idő
arra is, hogy a fényes házassági tervét is méltóan,
bizonyos ihlettel a kedves együttlét alatt
feltárja előtte.

Az ut kanyarulatánál végre befordult a
toporzékoló négyes fogat a park széles fasorai
közé és csakhamar megállott a kastély megvil-
gított perronja előtt, a hol Ilona már várt
reájok.

— Hozom a fiamat édes Ilonám, mondá
Romhányiné, az öröm mosoly derűjétől sugárzó
arczsal Miklóst kezénel fogva a tágas, nagy
ebédlőbe vezetve, mely az ősi szokás szerint az
épület legnagyobb termét képezte s a hol ma a
szokottnál is jobban fényelt minden. Faburkol-
tások terem volt az fényes parquettel, nehéz
plüshe függönyökkel és portierekkel. az ablakok
között rózsaszínű márvány consolokkal, felettük
óriási tükrökkel, két szögletben márvány kan-
dalló, rajtuk nagy candelaberek s művészi
kivitelű érc csoportozatok árkadial alakokkal,
a czifra szép menyeyet óriási kristály üveges
csillárja teljes fényében égett, élénk világot
vetve a szépen terített hivatog asztal hófehér
abroszára, vert nehéz ezüstkézleltre. órszázi
porcellánjára, csiszolt karlsbadi üvegeire s a
pomzássan illatozó úde virágaira.

(Folyt. köv.)

Husárak.

Megállapítás bejelentve 1891. april
1-től april. 8-ig.
40 kr. Rácz Györgynél Csapó utca
587, Arok utca 687 sz. a. Kovács János-
nál Csapó utca 327 sz. a.
44 kr. Rácz Györgynél Czegléd utca
2599, csapó utca 358 sz. a.
48 kr. Ungvári Andrásnál Piac 1-ső
sz. székben. Czegléd utca 55. sz. a. Dedó ut-
ca 125 sz. a. Mesterutca 1113. sz. alatt.
Tanító utca 1392 sz. a. a mézszáros társaság-
nál Mester utca 3655, Csapó utca 240 és
376, Kölyök utca 574, Kut utca 2323 sz. a.
52 kr. a mézszáros társaság 18 székben,
és a három izraelita mézszárszékben
a pácson.
Debreczen, 1891 márcz. 31.

Gabona és élelmi cikkek.

Márcz, 31. heti vásár.
Buza egy métermázsza 7.60—7.80.—
8.00. frt. Kétszeres 6.60.—6.80.—7.00.
frt. Rozs 6.30.—6.40.—6.50 frt. Arpa
6.50.—6.65.—6.80 frt. Zab 6.80.—6.90—
7.00 frt. Tengeri 6.80.—6.90.—7.— frt
Köles 6.20.—6.80 —6.40 frt. Rizs 22 frt.
Liszt egy méter mázsa legelőmobb
14 frt. 60 kr. zsemlye liszt 14 frt. — kr.
fehér kenyér liszt 13 frt. — kr.
baroa kenyér liszt 10 frt. 80 kr.
Buza dara egy métermázsza 15 frt. 20
kr. Arpa kása egy métermázsza 19 frt. ...
kr. Borsó szépen szegény egy métermázsza
18 frt. ... kr. Lenecs szépen egy m.
m. 20 frt. ... kr. Bab (pasuly) fehér egy m.
m. 9 frt. — kr. Köles kása egy m. m.
15 frt — kr. — frt — kr. Burgonya egy
zsák 1 frt 70 kr. egy m. m. 3 frt 40 kr.
Szappan egy kilogram 28 kr., Fa-
gyu nyers egy kg. 22 kr. — tisztított 40 kr.
Háj egy m. m. 48—50 frt. Szal-
onna egy m. m. 43—45 frt. Disznó-
zsír egy kilogram 70—72 kr. Cukor
egy kilogram 42—44 kr. Marhabús 1 kgr, 40,
44, 46—48 kr.
Napszámárok.
Márcz 24-én.
Egy férfi ellátással 42 kr.
" " ellátás nélkül 62 "

Egy nő ellátással	28 "
" " ellátás nélkül	42 "
Egy gyermek ellátással	18 "
" " ellátás nélkül	30 "

MENETREND

(Október 1-től.)

Debreczenből indul:	
B.-pest—N.-Várad felé (gyv) d. e.	8 ó. 27 p.
" " " " " " " " " " " "	d. u. 1 ó. 5 p.
" " " " " " " " " " " "	(csak N. Várad felé) 8 ó. 35 p.
" " " " " " " " " " " "	este 10 ó. — p.
Szatmár felé " " " " " " " " " "	d. u. 8 ó. 30 p.
" " " " " " " " " " " "	(gyors v.) este 8 ó. 04 p.
" " " " " " " " " " " "	éjjel 2 ó. 50 p.
Kassa felé " " " " " " " " " "	d. e. 6 ó. 31 p.
" " " " " " " " " " " "	este 7 ó. 40 p.
" " " " " " " " " " " "	(m. á. v. indóh. d. u. 8 ó. 22 p.
Nánás felé: " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " "	d. u. 3 ó. 38. p.
" " " " " " " " " " " "	(vásártérről reggel 5 ó. 44. p.

Debreczenbe érkezők:

Budapest—N.-Váradról érkezők:	éjjel 2 ó. 35 p.
" " " " " " " " " " " "	(csak N.-Várad felől) reggel 7 ó. 34 p.
" " " " " " " " " " " "	d. u. 3 ó. 07 p.
" " " " " " " " " " " "	(gyorsv.) este 7 ó. 19 p.
Szatmárról " " " " " " " " " "	reggel 8 ó. 15 p.
" " " " " " " " " " " "	délbe 12 ó. 21 p.
" " " " " " " " " " " "	este 9 ó. 35 p.
Kassáról " " " " " " " " " "	reggel 8 ó. 06 p.
" " " " " " " " " " " "	este 9 ó. 11 p.
" " " " " " " " " " " "	(m. á. v. indóh. reggel 8 ó. 01 p.
" " " " " " " " " " " "	este 6 ó. 05 p.
Nánásról: " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " "	(vásártér reggel 7 ó. 53 p.
" " " " " " " " " " " "	(este 5 ó. 56. p.

Felelős szerkesztő és kiadó lap tulajdonos:
Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Kerecsy Vilmos.

NAGY NEMZETKÖZI DALCSARNOK.

Ma és mindennap a „Margit fűrdő” villanyvilágított díszteremben

nagy művészeti előadás

egészen új műsorról
BOGDÁN J. K. A.
magy. dalénekeső a budapesti Orpheumból,
MITZI GITZI K. A. „Muki”
miniatúr soubrette Folies Capricéól,
LENGYEL J. UR
magy. dalénekes,
Selma Franka
német énekeső a bécsi „Danzler” orpheumból,
BRANDES UR
Tenorista a bécsi Károly színházból.
esimű dal, előadva tánc-
czal a személyzetűl.
Groszwardein
Végül **Bar Kochba**
nagy hisztorikus dalműből balettel az egész személyzetűl.
Kezdeté 8 órakor, vége 12 órakor.
A debreczeni helyi vasut az előadás végéig a közönség kényelmére közlekedik.

LAKÁS

berendezésekkel

teljes választéku raktár
szőnyeg, butorszövet,
függöny

ágy és asztaltakarókban
Kuncz József és Társa

czégnél,
kistemplom bazár (4)

Hirdetés.

A tavaszi idényre
nagy mennyiségben vásárolt

női ruhaszövetek

hozzávaló legújabb diszek
már raktárunkra érkeztek

s azokat ujonnan megnagyobbított üzlet-
helyiségünkben

igen jutányos áron

árusítjuk el.
Az idén igen nagy választékban tartunk

napernyőket

feltűnő olcsó árakhoz.
Szabó Lajos fia.

Női-divat Ujdonságok:
 Ruhaszövetek és diszek,
 Jó mosó toleik és satinok.
Napernyők:
 nagy választékban érkeztek
GYENES LAJOS
 Női-divat raktárban
 Debreczen főter, városház épület.
 Mintákat kívánatra bérmentve küld.
Kényelmes lakás.

Széchenyi utca 1766. számú ház
 emeleti lakosztálya f. év május 1-től
 kezdve kiadó.
 Nagy nyeresémesélek a legnagyobb biztossággal mellett
 Meghívás a Budapesti Bankgyesület részvény-
 társaság által alakított
 alkalmi sorsjegytársasághoz való
 belépésre.
 E csoport 1050 drb. állami és osztr. bélyeg-
 gel ellátott magánsorsjegy.
**A nyeresémesélek összege több mint
 4 millió.**
 Nagyon kedvező feltételek. Kétféle nyeresémesélek
 csak a. é. 2 frt 50 kr. havonkénti befizetéssel.
 D csoport 100 nagy, kamatozó államsorsjegy,
 a 11 milliót meghaladó nyeresémesélek
 összeggel.
 Havonkénti befizetés 10 frt a. é. és egyéb kedvező kom-
 binációk. Ügynökök előnyös feltételek mellett alkalmaz-
 tathatók. Ajánlatok intézendők:
 a Budapesti bankgyesület
 részvény társasághoz
 Budapest, Erzsébet-tér 18. sz.

ERZSEBET KÁVEHÁZ.

Van ez reneszánsz a n. é. közönséggel tudatni
 hogy a Czegléd és Bathányutca sarkán a Pol-
 gármester ur házában lévő

kávéházamban
 ezentúl mindenféle kitűnő,
 tisztán kezelt
asztali borok
 és
ásványvizek
 is lesznek kaphatók.
 Magamat ujjalag a n. é. közönség szives
 jó indulatába ajánlva, vagyok
 Kiváló tisztelettel
Glück Leopold
 kávé.

Polgármester ur házában

A vasgyáros

Ohnet
 legjobb és legszenzációsabb regénye Zem-
 plémi P. Gyula fordításában, mely az
 eddigi 2 frt 25 kr. kiadásában teljesen elfo-
 gyott, most pompás kiállításban 80 kr-ért
 postai küldéssel 95 kr-ért kapható BELOT
 egy szép asszony ajkai. AUBERT. A szep
 Luciole. KOCK PAL Ném fia. E három ér-
 dekes mű mindegyike 60 kr. postai küldé-
 sel darabja 70 kr. — VENUS KÖNYVTÁR
 10 kötet 2 frt. Pikáns mulatta ő beszé-
 lyeik jól el csomagolva küldetnek portó-
 mentesen 2 frt 20 kr-ért. — Stanley é. Em n
 szerelmi kalandjai Afrikában. Legzélsebb
 a pénz alatti kiadóhivataltba küldeni.
 Rozsnyai Károly
 Bpest, muzeum-körút 5.

Bécs, 1873 Erdem-érem	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	N-Palánkán, 1887. Arany érem.	London, 1878 Díszoklevél
--------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	-----------------------------

Csik József
 első szerémi portland-cement- és viz-
 haltan mészgyár
 BECCSINBAN.
 Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart 8.
 ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi elő-
 járóságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyártmányu
Portland-cement és vizhaltan meszet
 melyek mindekor egyenlő jó minőségben szállítanak — Arjegyzékek s magyarázat kívánatra kész-
 séggel megküldetik.
 Páris, 1867. Bronz érem. Kecskemét, 1872. Ezüst érem. Ujvidék, 1875. Arany érem. Szeged, 1878. Erdem érem. Triest, 1883. Arany érem.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár
 részvénytársaság
BUDAPESTEN.
 Gyár és irodák:
 VI. küső Váci-ut 1696/99. Városi iroda és raktár:
 VI. Podmaniczky-utca 14.
 Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű,
 gőz- és járgányoséplő-készületeit és számos első di-
 szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabad
 mélyítő-e kéit,
 eredeti SCHLICK és VADITS-féle
 egyvasu ekéit, — talajmivelő eszkö-
 zeit, boronait és rögtörő hengereit,
 valamint
 SCHLICK-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit.
 Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták
 (BAKER és VLDATS rendszer), takarmánykészítő
 gépek, tengeri morzsológ és darológ, szab. Jókay-
 féle „Hungária” darológ-gépek erőhajtásra, őrlőmal-
 mok és olajmalomrendezések. Eredeti amerikai
 kévektől és marokrakó arató-gépek és fűkasza ö-
 gépek, szállítható mezei vatutak stb.
Előnyös fizetési feltételek.
Legjutányosabb árak. Arjegyzékek kívánatra ingyen s bér-
 Debreczenben mintaraktár TRNKA FERENCZ urnál.

FERENCZ JOZSEF

Keserűviz: Egyedül elismert kellemes izü, természetes
 hashajtó szer 10 aranyéremmel kitüntetve. Kéretik csak FERENCZ
 JOZSEF-viz, nem pedig Budai vagy egyéb elnevezést használni. Ka p h a t ó m i n-
 d e n ü t t. Az Igazgatóság, Budapesten, Váci-utca 18.

LÖWINGER M.
vegyi tisztító és műfestő intézete,
 BUDAPESTEN: Gyár I. Promontori ut.
 Fióküzletek:
 Andrassy ut 4. Hatvani u. (Dréher palota). Kecskeméti u. 11.
 Üllői ut 64. Vár Tárnok u. 17.
Tisztít és fest
 férfi, női és gyermekruhákat fejtt és fejttelen állapotban csipkéket, szőnyegeket,
 függönyöket, pokróczokat terítőket, gyapju, selyem bársony, holmikát, lakult
 vagy már nem divatos végárukat és egyáltalán mindenféle ruha és szövetemüeket.
 Férfi ruhák egészen tisztítottatnak.
 Férfi ruhák mindég egészen (fejttelen) festetnek.
 Férfi ruhák kívánatra kijavítottatnak.
 Női ruhák fejte és fejttelen állapotban tisztítottatnak.
 Női ruhák és ruhaszövetek (selyem, gyapju, bársony, kartonok) festetnek,
 éjkek, égkek, sütétékek, abricot, lasaczheliotrop, teugenzöld, fraise, barna, fekete
 vagy bármely más színre és új appeturát nyernek.
 Csipke és más függönyök tisztítottatnak és festetnek créme, éceru,
 aransyárgára, pirosra etc.
Olcsó árak mellett kitűnő munka.
 Bővebb felvilágosító prospectusok bérmentve küldetnek; tudakozódásokra,
 készséggel válaszolunk.

Sarg Glycerin-fog-creme
A fogak szépsége Rövid használat után mint fogtisztító szer
 nélkülözhetetlen.
KALODONT egészségügyi
 hatóság által
 megvizsgálva
 Utban igen czélszerű. Zamatosan frissítő.
 Még a legkényesebb fogzománoknak is ártalmatlan.
 U. i. Német, Franciaországban stb legjobb sikerrel bevezetve és az udvarnál,
 a legmagasabb körökben, ugyszintén a legegyszerűbb polgári házaknál használatban.
 Kapható a gyógyszerárakban, illatszerek kereskedésekben stb. 1 drb. 35 kr.
DEBRECZENBEN:
 Rickl József Zelmos, Szentkirályi Tivadar Kun József és Varga Lajos uraknál.

Orvosi bizonylatok
„MARGIT”
 gyógyforrásról
„MAGYAR SELTERS”
 Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között. — vegyi alkotásának szerencsés ösz-
 szetetele kevés szabad szénax, de szódax, félig kötött szénax tartalma.
 Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. — Kiválóan jó hatásnak
 bizonyult a légző-, emésztő- és vizelelvező szervek hurutos bántalmáinál. A Selters-
 vízben a vízszintől különböző csökélyebb szabad-
 szénax tartalmánál fogva a szert vezérek lebeszegenél, vagy
 a hol a vérkeringési szervek izgatásáról kell tartani, a szénax-
 tartalom magasabb vizek fölött előnyvel bír.
 Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház
 igazgatója: Kiválóan jó hatásnak
 bizonyult a légző-, emésztő- és vizelelvező szervek hurutos bántal-
 máinál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz
 közhírnéknél alig rendeltek — csakoly szabad szénax tartal-
 mánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmaznak, a melyek-
 ben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata
 határozottan káros volna.
 Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légsző-
 és hörbetegekben igen jó, kiváló ha-
 tást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával
 rokon természetű gyomorhaj volt jelen.
 Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor-
 vízlelvízváz idült hurutját szintegy o-zlatia-
 Ez hőszert Európá legelső s leglátogatottabb tudóbe-
 zetek klimatikus gyógy intézete:
GÖRBERSDORF
 „Margit”-forrás gyógyhatásáról — Sokoldalú legkezelehető
 problémák alapján, melyeket en gyógyintézetben a „Mar-
 git”-forrás gyógyviz: alkalmazása által: legnyak idült hu-
 rusos bántalmáinál tapasztaltam, hívava ezem magamat
 ezen betegem által kedvesen fogysztott és jól tart gyógyvizet
 a legérősebben ajánlani.
 G ö r b e r s d o r f, 1879. március 18-án
 Dr. R. Müller Tódor.
„MARGIT”-borral használva a legegészségesebb ital!
 Kizárólagos
 főraktár **Édeskuty L.** es. és kir. és szerb kir.
 udv. Ásványviz-zsállí-
 tónál. Budapesten, Er-
 zsébet-tér 8. sz.
 Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.